

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-378/1
14/02/2024. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Политички односи у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца приликом доношења Видовданског устава из 1921. године”, кандидата Митић Марка, број досјеа М026/21-О, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 14/02/2024. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

Г	14.02.2024.
С	
01	378

Катедри за правноисторијске науке
Правног факултета Универзитета у Нишу

На седници Катедре за правноисторијске науке која је одржана 26.01.2024. године на основу члана 34. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу формирана је Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада под називом: „Политички односи у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца приликом доношења Видовданског устава из 1921. године“ кандидата Марка Митића (бр. досијеа М026/21-О). Комисија после детаљног прегледа мастер рада подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под називом: „Политички односи у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца приликом доношења Видовданског устава из 1921. године“ кандидата Марка Митића је написан на 81-ој страници компјутерски обрађеног текста, са проредом 1.5. Кандидат је цитирање вршио у фуснотама. Литерарну подлогу рада чини 42 домаће библиографске јединице (уџбеника, приручника, закона, научних чланака) уз друге бројне научне и стручне радове објављене у часописима и електронске изворе.

Структурално је рад подељен у 38 делова: 1. Уводна разматрања 2. Политичке прилике пре доношења Видовданског устава из 1921. године, 2.1. Идеје о југословенској држави које су се јавиле пре и у току Првог светског рата, 2.2. Историјски догађаји који су претходили стварању Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, 2.2.1. Премештај престонице у Ниш и Нишка декларација, 2.2.2. Лондонски споразум, 2.2.3. Формирање Југословенског одбора, 2.2.4. Крфска конференција и Крфска декларација, 2.2.5. Мајска декларација, 2.3. Стварање Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, 2.3.1. Народно вијеће Државе Словенаца, Хрвата и Срба, 2.3.2. Женевска декларација, 2.3.3. Уједињење Краљевине Црне Горе и Војводине са Краљевином Србијом, 2.3.4. Напутак, Адреса и Прводецембарски акт о уједињењу, 2.3.5. Правна природа Краљевства (Краљевине) Срба, Хрвата и Словенаца, 3. Политичке прилике приликом доношења Видовданског устава из 1921. године, 3.1. Период тзв. „државног провизоријума“, 3.1.1. Привремено народно представништво, 3.1.2. Избори за Уставотворну скупштину Краљевине СХС 1920. године и успостављање Уставотворне скупштине (Конституанте), 3.2. Нацрти Видовданског устава, 3.3. Доношење Видовданског устава, 3.4. Карактеристике и систематика (структура) Видовданског устава, 4. Политички односи у Краљевини СХС приликом доношења Видовданског устава, 4.1. Политичке странке у Краљевини СХС, 4.2. Политичке идеје заступљене у политичком животу Краљевине СХС, 4.3. Политички односи приликом доношења Видовданског устава, 4.4. Политички компромиси у Видовданском уставу, 5. Политичке прилике након доношења Видовданског устава из 1921. године,

5.1. Предности и недостаци решења имплементираних у Видовданског уставу и практична примена Видовданског устава, 5.2. Криза парламентаризма, 5.3. Атентат у Народној скупштини, догађаји након атентата и престанак примене Видовданског устава, 6. Закључна разматрања, попис коришћене литературе (7. Литература, 8. Правни прописи, 9. Електронске адресе), сажетак и кључне речи на српском и енглеском језику и биографију студента.

У уводу (стр. 1-5) кандидат је изложио предмет свог рада указујући да су Видовдански устав, односно његово доношење и каснија примена, праћени политичким догађајима тог доба, као и политичким односима и околностима. Такође, кандидат је изложио и чињеницу да је Видовдански устав настао као највиши правни акт Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца и да је његовим доношењем дат правни легитимитет државе настале на темељима Прводецембарских аката.

У првом делу мастер рада под називом „Политичке прилике пре доношења Видовданског устава из 1921. године" (стр. 5-33) кандидат је обрадио политичке идеје о заједничкој југословенској држави, и то два гледишта: српско и хрватско. Такође, кандидат је обрадио догађаје који су уследили пре стварања Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, а који су били од значаја за њено стварање, као и о политичким околностима које су пратиле период стварања прве јужнословенске државе. На крају, кандидат се осврнуо и на правну природу саме Краљевине СХС.

У другом делу рада под називом „Политичке прилике приликом доношења Видовданског устава из 1921. године" (стр. 33-47) кандидат је посветио политичким догађајима и околностима које су пратиле рад Привременог народног представништва, изборе за Уставотворну скупштину (Конституанту) 1920. године и рад саме Конституанте, који је окончан доношењем Видовданског устава. Такође, кандидат је направио кратак осврт на нацрте устава, помоћу којих је било могуће видети идеје о државном уређењу Краљевине СХС које су политички представници заступали. На крају овог поглавља кандидат је указао на карактеристике и на структуру Видовданског устава.

Трећи део рада под називом „Политички односи у Краљевини СХС приликом доношења Видовданског устава" (стр. 47-60) кандидат је обрадио политичке странке које су учествовале у доношењу Видовданског устава, било да су били на власти или у опозицији. Кандидат је детаљно разрадио међусобно сукобљене идеје унитаризма (централизма) и федерализма и политичке односе између странака насталим поводом тога. На крају је кандидат указао и на компромисна решења датим у Видовданском уставу, који је представљао резултат договора између власти и дела опозиције, унета у сам текст са циљем добијања потребне већине за изгласавање Видовданског устава.

У четвртном делу мастер рада под називом „Политичке прилике након доношења Видовданског устава из 1921. године" (стр. 60-69) кандидат је обрадио о предностима и недостацима које је Видовдански устав донео са собом. Такође, кандидат је анализирао

политичке догађаје који су пратили период примене Видовданског устава, као и политичке сукобе који су изазвали кризу парламентаризма, која је окончана атентатом у Народној скупштини и, касније, увођењем Шестојануарске диктатуре, што је означавало и моменат престанка важења Видовданског устава.

У „Закључним разматрањима“ (стр. 69-72) кандидат је указао на друштвено-политички значај доношења Видовданског устава. Указано је на чињеницу да је овај правни акт одраз политичких и друштвених околности који су пратили његово доношење, да је донет са циљем обликовања државе за будућа времена, али да то није било од одлучујућег утицаја због политичких сукоба који су пратили његово доношење и примену.

Закључак и предлог

После детаљног разматрања мастер рада: „Политички односи у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца приликом доношења Видовданског устава из 1921. године“, можемо да закључимо да пред кандидатом није био једноставан задатак. Требало је, наиме, проучити и анализирати обимну домаћу и инострану правнотеоријску и историјску литературу, правне прописе и архивску грађу која се односи на материју Видовданског устава, као и правне прописе који су директно или индиректно повезани са њим.

Да би се разумело једно овако комплексно питање као што су политички односи који су били доминантни у тренутку доношења Видовданског устава, треба кренути од тога на основу којих идеја је настала прва југословенска држава, који су догађаји пратили стварање Краљевине СХС, и који су догађаји пратили процес сачињавања и доношења Видовданског устава, као и његову примену.

Значај овог мастер рада огледа се у томе што је кандидат, објашњавајући природу политичких односа у Краљевини СХС приликом доношења Видовданског устава, анализирао политичке идеје на којима се темељила идеја уједињења, као и догађаје који су били од утицаја за стварање прве југословенске државе, као и за доношење Видовданског устава и његове примене, као и природу политичких односа у тренутку његовог доношења.

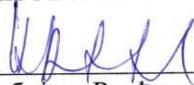
Међу посебним квалитетима по којима се издваја овај мастер рад је целокупна и темељна анализа правних норми и догађаја коју је спровео сам кандидат у циљу што бољег расветљења политичких односа који су у том тренутку били доминантни.

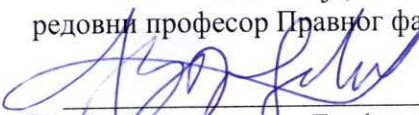
Стога, Комисија закључује да мастер рад „Политички односи у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца приликом доношења Видовданског устава из 1921. године“ кандидата Марка Митића (бр. досијеа М026/21-О) представља резултат самосталног и називом оригиналног научног рада из правноисторијске области. Кандидат је у раду систематизовао и анализирао постојећу правнотеоријску, јавноправно, историјску

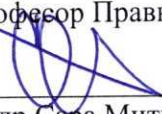
правну литературу и дао допринос правноисториској науци. Пошто су испуњени услови предвиђени у члану 36. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, Комисија сматра да је мастер рад: „Политички односи у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца приликом доношења Видовданског устава из 1921. године“ кандидата Марка Митића (бр. досијеа М026/21-О) подобан за јавну одбрану, па предлаже Комисији за докторске и мастер студије Правног факултета у Нишу да усвоји Извештај о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану.

У Нишу, 12.02.2024. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

проф. др Небојша Ранђеловић, ментор и председник
Комисије,
редовни професор Правног факултета у Нишу

проф. др Александар Ђорђевић, члан
ванредни професор Правног факултета у Нишу

доц. др Сара Митић, члан
доцент Правног факултета у Нишу